

Keğam Kerovpyan: Ermeni Mitolojisinde Aram'ın Zaferleri

Posted on 11/09/2017

Hayg soyundan gelen, çalışkan ve yurtsever bir insan olan Aram, ülkesinin topraklarının yabancılar tarafından çiğnenip, ırkdaşlarına hükmedilmesini görmektense yurdu için ölmeyi yeğlerdi. Bu nedenle Asur kralı Ninos'un taç giymesinden birkaç yıl önce, komşu ulusların neden olduğu sıkıntılara kızdı, yaklaşık elli bin kişilik bir ordu hazırladı. Bunların tümü iyi mızrak kullanan, savaş sanatını bilen yiğit delikanlılardı.

Aram'ın ordusu sınır boyunda, Nükar Mates adlı savaşçı ve kibirli bir komutan öncülüğündeki Med askerleriyle karşılaştı. Medler daha önce de akınlar düzenlemiş ve ülkeyi iki yıl boyunca kendilerine bağlamayı başarmışlardı. Aram'ın askerleri aniden saldırıya geçip, daha güneş doğmadan Med ordusunu kırdılar, Nükar Mates 'i esir alıp Armavir'e götürdüler. Aram, gelip geçenler görsün diye, Nükar'ı alnından, demir bir kazıkla kalenin burcuna mıhlamalarını emretti, Nükar'ın ülkesini ise boyunduruğu altına alıp vergiye bağladı; bu durum, Ninos'un, Asur ve Ninova kralı olmasına kadar sürdü.

Ninos, Ninova'ya kral olduğunda, halk söylencelerinden duyarak öğrendiği , büyük atası Pel'in öcünü alma arzusundaydı. Yıllardan beri Hayg'ın soyundan olan bütün erkekleri yok etmek için uygun fırsat kolluyordu. Böyle bir girişimin, krallığı için tehlikeli olabileceği endişesiyle niyetini gizliyor, Aram'a da, kaygı duymadan yönetimini sürdürmesi için güvence veriyordu. Aram, Medlerle girdiği savaştan zaferle çıktıktan sonra, aynı kuvvetlerle, Asur'a doğru yönelerek bir başka rakibinin, devler neslinden gelen Parşam'ın üzerine yürüdü. Parşam çok ağır vergiler koymuş, tepeden tırnağa silahlı kırk bin piyadesi ve beş bin süvarisiyle çevresini adeta kurutmuş, çöle çevirmişti. Aram'ın ordusu saldırıya geçti ve Parşam'ın askerlerini Gortuk içlerinden Asur ovasına kadar kovaladı, pek çoğunu kırdı.

Parşam öldü. Asurlular onu tanrılaştırmış ve sayısız kahramanı ıklarından ötürü kendisine tapmışlardır. Savaştan sonra, Asur ovalarının büyük bölümü uzun süre Aram'ın egemenliğinde kaldı.

Aram'm Batı Seferi

Aram'ın, batıdaki Didan soyundan gelenlere karşı gösterdiği kahramanlıklara gelince, Aram kırk bin piyade , iki bin süvariyle batıya doğru sefere çıktı ve Kapadokya'ya, sonradan Caesarea (Kayseri) diye bilinen yereye ulaştı. Doğu ve güneydeki ulusları yenmiş, Medler ülkesini Sisag'ın soyundan gelenlere, Asur yörelerini ise Gatmos'un haleflerine teslim ederek ülkenin güvenliğini sağlamış olduğundan, batıda uzun zaman kaldı ve Pontos ile Akdeniz arasında yer alan toprakları zapt eden, Didan'ın soyundan gelen Bayabis Kağia ile savaştı.

Aram ile Bayabis arasındaki savaş müthiş oldu. Aram'a yenilen Bayabis Kağia, Akdeniz'de bir adaya kaçmak zorunda kaldı. Aram, Kapadokya'yı kendi soyundan Mışag'a teslim edip, emrine on bin asker verdi ve yurduna geri döndü. Dönmeden önce, o ülkenin insanlarına Ermeni dilini öğrenip konuşmalarını emretti. Bu nedenle Yunanlılar bu eyalete Brodin [Birincii Armenian adını verdiler. Mışag, Aram tarafından vali atandıktan sonra Kapadokya'da bir kent kurup surlarla çevirdi. Kapadokyalıların (Kamirler) Mışag adını doğru telaffuz edemediklerinden Majak adını verdikleri bu kent, sonraları başka kavimlerce daha da genişletilip geliştirilerek Caesarea (Kayseri) adını aldı.

Böylece, Aram elli sekiz yıllık hükümdarlığında güçlendi, ünlendi . Tüm uluslar hüküm sürdüğü toprakları onun adıyla andılar. Hayatı boyunca gösterdiği kahramanlıklar söylencelere konu oldu , ozanlarca söylenegeldi. Aram, oğlu Ara'nın dünyaya gelişinden sonra da uzun yıllar yaşadı, hayli ilerlemiş yaşta vefat etti.

* Aşğharhatsuyts adlı eserdeki bilgilere göre, Pokr Hayk üç eyaletten oluşuyordu: Başlıca kenti Caesarca (Kayseri) olan Birinci Hayk, başlıca kenti Sebasteia (Sivas) olan İkinci Hayk ve başlıca kenti Melitene (Malatya) olan Üçüncü Hayk. Büyük Hayk'ın ise on beş eyaleti vardı: Yüksek Hayk, Dördüncü Hayk, Ağtznik, Duruperan, Mogk, Gorcayk, Pers Hayk'ı, Vasburagan, Artsakh, Sünik, Paydagaran, Udy, Kukark, Dayk, Ayrarad.

Kaynak: mamasyria.blogspot.de